സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 6 (നാഗരഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 220

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/fq4

.. ആനർത ഉവാച .. ..

ത്രയോദശ്യാം കൃതേ ശ്രാദ്ധേ കസ്മാദ്വംശക്ഷയോ ഭവേത് ..

ഏതന്മേ സർവമാചക്ഷ്വ വിസ്തരാത്ത്വം മഹാ മുനേ..

ഭർതൃയജ്ഞ ഉവാച..

ഏഷാ മേധ്യതമാ രാജന്യുഗാദിഃ കലിസംഭവാ..

സ്നാനേ ദാനേ ജപേ ഹോമേ ശ്രാദ്ധേ ജ്ഞേയാ തഥാ്ക്ഷയാ .. 2 ..

അസ്യാം ചേത്തു ഗജച്ഛായാ തിഥൗ രാജൻപ്രജായതേ ..

തദാ്ക്ഷയം മഘായോഗേ ശ്രാദ്ധം സംജായതേ ധ്രുവമ്..3..

യഃ ക്ഷീരം മധുനാ യുക്തം തസ്മിന്നഹനി യച്ഛതി ..

പിതൄനുദ്ദിശ്യ യോ മാംസം ദദ്യാദ്വാധ്രീണസം ച യഃ .. 4 ..

വാധ്രീണസസ്യ മാംസേന തൃപ്തിർദ്വാദശവാർഷികീ ..

ത്രിഃപിബംത്വിംദ്രിയക്ഷീണം ശ്വേതം വൃദ്ധമജാപതിമ് .. 5 ..

തം തു വാധ്രീണസം വിദ്യാത്സർവയൂഥാധിപം തഥാ ..

ഖഡ്ഗമാംസം ച വാ ദദ്യാത്തൃപ്തിർദ്വാദശവാർഷികീ ..

സംജായതേ ന സംദേഹസ്തേഷാം വാക്യം ന മേ മൃഷാ .. 6 ..

ആസീദ്രഥംതരേ കല്പേ പൂർവം പാർഥിവസത്തമഃ..

സിതാശ്വോ നാമ പാംചാലദേശീയഃപിതൃഭക്തിമാൻ..7..

മധുനാ കാലശാകേന ഖഡ്ഗമാംസേന കേവലമ് ..

സ ഹി ശ്രാദ്ധം ത്രയോദശ്യാം കുരു തേ പായസേന ച .. 8 ..

സോമവംശം സമുദ്ദിശ്യ ശ്രാദ്ധം യച്ഛതി ഭക്തിതഃ ..9..

അഥ തൈർബ്രാഹ്മണൈഃ സർവൈഃ സ ഭൂയഃ കൗതുകാന്വിതൈഃ ..

കസ്യചിത്ത്വഥ കാലസ്യ പൃഷ്ടോ ഭുക്ത്വാ യഥേച്ഛയാ .. 6.220.10 ..

ശ്രാദ്ധാദനംതരം രാജന്ദൃഷ്ട്വാ തം ശ്രദ്ധയാഽന്വിതമ് ..

പാദാവമർദ്ദനപരം പ്രണിപാതപുരഃ സരമ് ..11..

.. ബ്രാഹ്മണാ ഊചുഃ .. ..

കൃത്വാ ശ്രാദ്ധം മഹാരാജ പ്രദാതവ്യാഽഥ ദക്ഷിണാ ..

ബ്രാഹ്മണേഭ്യസ്തതഃ ശ്രാദ്ധം പിതൄണാം ചോപതിഷ്ഠതി .. 12 ..

സാ ത്വയാ കല്പിതാഽസ്മാകം വിതീർണാദ്യാപി നോ നൃപ.

കുപ്യാകുപ്യം പരിത്യജ്യ താം ദേഹി നൃപ മാ ചിരമ് .. 13 ..

.. ഭർതൃയജ്ഞ ഉവാച .. ..

തച്ഛ്രുത്വാ ച നൃപഃ പ്രാഹ സംപ്രഹൃഷ്ടേന ചേതസാ ..

ധന്യോഽസ്മ്യനുഗൃഹീതോഽസ്മി വിപ്രൈരദ്യ ന സംശയഃ .. 14 ..

യേ വാംഛംതി മമാഭീഷ്ടം ശ്രാദ്ധേ ഭുക്ത്വാഽഥ പൈതൃകേ 1.

തസ്മാദ്ബ്രൂത മഹാഭാഗാ യുഷ്മഭ്യം കിം ദദാമ്യഹമ് .. 15 ..

വര ന്നാഗാന്മദോന്മത്താൻഭദ്രജാതിസമുദ്ഭവാൻ ..

കിം വാ സപ്തിപ്രധാനാംശ്ച മനോമാരുതരംഹസഃ .. 16 ..

കിം വാ സ്ഥാനാനി ചിത്രാണി ഗ്രാമാണി നഗരാണി ച ..

പിതൄനുദ്ദിശ്യ യത്കിംചിന്നാദേയം വിദ്യതേ യതഃ .. 17 ..

.. ബ്രാഹ്മണാ ഊചുഃ .. ..

നാസ്മാകം വാജിഭിഃ കാര്യം ന രത്നൈർന ച ഹസ്തിഭിഃ ..

ന ദേശൈർഗ്രാമമുഖ്യൈർവാ നാന്യേനാപി ച കേനചിത് .. 18 ..

യദർഥേന മഹാരാജ പൃഷ്ടോസ്മാഭിര്യതോ ഭവാൻ ..

തസ്മാന്നോ ദക്ഷിണാം ദേഹി സംദേഹഘ്നാം തപോത്തമ .. 19 ..

യാം പൃച്ഛാമോ വയം സർവേ കൗതൂഹലസമാഹിതാഃ .. 6.220.20 ..

.. രാജോവാച .. ..

ഉപദേശാധികാരോഽസ്തി ബ്രാഹ്മണാനാം മഹാത്മനാമ് ..

ദാതും നൈവ ഗ്രഹീതും ച നീ ചജാത്യസ്യ വൈദികാഃ .. 21 ..

സോഽഹം രാജാ ന സർവജ്ഞോ യോ യച്ഛാമി ദ്വിജോത്തമാഃ ..

ഉപദേശം ഹി യുഷ്മഭ്യം സർവജ്ഞേഭ്യോ വിചക്ഷണാഃ .. 22 ..

.. ബ്രാഹ്മണാ ഊചുഃ .. ..

ഗുരുശിഷ്യസമുത്ഥോഽയമുപദേശോ മഹീപതേ ..

പ്രാർഥയാമോ വയം കിംചിന്മാ ഭയം ത്വം സമാവിശ .. 23 ..

വയം ച പ്രശ്നമേകം ഹി പൃച്ഛാമോ യദി ഭൂപതേ ..

ബ്രൂഷേ കൗതുകയുക്താനാം സർവേഷാം ച ദ്വിജന്മനാമ് .. 24 ..

തസ്മാദ്വദ മഹാഭാഗ യദി ജാനാസി തത്ത്വതഃ ..

ന ചേദ്ഗുഹ്യതമം കിംചിത്പൃച്ഛാമസ്ത്വാം കുതൂഹലാത് .. 25 ..

.. രാജോവാച .. ..

യദി വഃ സംശയോ വിപ്രാ യുഷ്മത്പ്രശ്നമസംശയമ് ..

കഥയിഷ്യാഭി ചേദ്ഗുഹ്യം തദ്വദ്ധ്വം ഗല്ല? ജ്വരാഃ .. 26 ..

.. ബ്രാഹ്മണാ ഊചുഃ .. ..

അന്നേഷു ച വിചിത്രേഷു ലേഹ്യേഷു വിവിധേഷു ച ..

അമൃതേഷ്വേഷു സർവേഷു തഥാ പേയേഷു പാർഥിവ .. .. 27 ..

തസ്മാദദ്യ ദിനേ ബ്രൂഹി മധു യച്ഛസി ഗർഹിതമ് ..

വർതതേ ച യഥാഽഭക്ഷ്യം ബ്രാഹ്മണാനാം വിശേഷതഃ .. 28 ..

തഥാ വിചിത്ര മാസേഷു സംസ്ഥിതേഷു നരാധിപ ..

ഖങ്ഗമാംസം നിരാസ്വാദം കസ്മാദ്യച്ഛസി കേവലമ് .. 29 ..

സംതി ശാകാനി രാജേന്ദ്ര പാവനീയാനി സർവശഃ ..

സുഷ്ഠു സ്വാദു കരാണ്യത്ര വ്യഞ്ജനാർഥം മഹീപതേ .. 6.220.30 ..

കാലശാകം സകടുകം മുഖാഽഽധിജനകം മഹത് ..

കസ്മാദ്യച്ഛസി ചാസ്മാകം ഭക്ത്യാ പരമയാ യുതഃ ..

ന ശ്രാദ്ധേ പ്രതിഷേധശ്ച പ്രകർതവ്യഃ കഥംചന .. 31 ..

ന ച ത്യാജ്യം സമുച്ഛിഷ്ടം തേന ഭുംജാമഹേ തതഃ ..

തദത്ര കാരണേനൈവ ഗുരുണാ ഭാവ്യമേവ ഹി ..

യേന ത്വം യച്ഛസി പ്രായ ഏതത്സിദ്ധിർഭവേത്സ്ഥിതാ .. 32 ..

തസ്മാത്കഥയ നഃ സർവം പരം കൗതൂഹലം ഹി നഃ ..

നിഃസ്വാദിതം യഥാ ദദ്യാദീദൃക്ഛ്രാദ്ധേ വിഗർഹിതമ് .. 33 ..

യഥാ ത്വം നൃപശാർദൂല ശ്രദ്ധയാ സംപ്രയച്ഛസി .. 34 ..

തച്ഛ്രുത്വാ വചനം തേഷാം ബ്രാഹ്മണാനാം മഹാത്മനാമ് ..

സ വൈലക്ഷ്യസ്മിതം പ്രാഹ സലജ്ജം പൃഥിവീപതിഃ .. 35 ..

ഗുഹ്യമേതന്മഹാഭാഗാ അസ്മാകം യദി സംസ്ഥിതമ് ..

അവാച്യമപി വക്ഷ്യാമി ശൃണുധ്വം സുസമാഹിതാഃ .. 36 ..

അഹമാസം പുരാ പാപോ ലുബ്ധകശ്ചാന്യ ജന്മനി ..

നിഹംതാ സർവജംതൂനാം തഥാ ഭക്ഷയിതാ പുനഃ .. 37 ..

പര്യടാമി തദാരണ്യേ ധനുഷാ മൃഗയാരതഃ ..

സിംഹോ വ്യാഘ്രോ ഗജേന്ദ്രോ വാ ശരഭോ വാ ദ്വിജോ ത്തമാഃ .. 38 ..

മദ്ബാണഗോചരം പ്രാപ്തോ ന ജീവത്യപി കർഹിചിത് ..

കസ്യചിത്ത്വഥ കാലസ്യ ഭ്രമമാണോ മഹീതലേ .. 39 ..

സംപ്രാപ്തോഽഹം മഹാഭാഗാ അഗ്നി വേശസ്യ സന്മുനേഃ ..

ആശ്രമേ സമനുപ്രാപ്തോ നിശീഥേ ക്ഷുത്പിപാസിതഃ .. 6.220.40 ..

താവത്തത്ര സശിഷ്യാണാം ശ്രാദ്ധകർമവിധിം വദൻ..

സംസ്ഥിതോ വേഷ്ടിതഃ ശിഷ്യൈഃ സമന്താദ്ദ്വിജസത്തമാഃ .. 41 ..

.. അഗ്നിവേശ ഉവാച .. ..

ഋക്ഷേ പിത്ര്യേ യദാ ചന്ദ്രോ ഹംസശ്ചാപി കരേ വ്രജേത് ..

ത്രയോദശീ തു സാ ച്ഛായാ വിജ്ഞേയാ കുഞ്ജരോദ്ഭവാ .. 42 ..

പിത്ര്യേ യദാസ്ഥിതശ്ചേന്ദുർഹംസശ്ചാപി കരേ സ്ഥിതഃ ..

തിഥിർവൈശ്രവണീ യാ ച സാ ച്ഛായാ കുഞ്ജരസ്യ ച .. 43 ..

സൈംഹികേയോ യദാ ചംദ്രം ഗ്രസതേ പർവസംധിഷു ..

ഹസ്തിച്ഛായാ തു സാ ജ്ഞേയാ തസ്യാം ശ്രാദ്ധം സമാചരേത് .. 44 ..

തസ്യാം യഃ കുരുതേ ശ്രാദ്ധം ജലൈരപി പ്രഭക്തിതഃ ..

യാവദ്ദ്വാദശ വർഷാണി പിതരസ്തസ്യ തർപിതാഃ .. 45 ..

വനസ്പതിഗതേ സോമേ യാ ച്ഛായാ പൂർവതോമുഖീ ..

ഗജച്ഛായാ തു സാ ജ്ഞേയാ പിതൄണാം ദത്തമക്ഷയമ് .. 46 ..

സാ ഭവേച്ച ന സന്ദേഹഃ പുണ്യദാ പൈതൃകീ തിഥിഃ ..

തസ്യാം ശ്രാദ്ധം പ്രകർതവ്യം സംഭാരാഃ സംഭൃതാശ്ച യേ .. 47 ..

പ്രഭാതേ തു ന സന്ദേഹഃ പിതൄണാം പരിതൃപ്തയേ ..

ശാകൈസ്തൈംഗുദൈർബില്വൈർബദരൈശ്ചിർഭടൈരപി .. 48. ..

യദന്നം പുരുഷോഽശ്നാതി തദന്നാസ്തസ്യ ദേവതാഃ ..

ബാഢമിത്യേവ തേ പ്രോച്യ ഗതാഃ സ്വംസ്വം നികേതനമ് .. 49 ..

സർവേ ശിഷ്യാ മഹാഭാഗാഃ നാരായണപുരോഗമാഃ ..

അഗ്നിവേശ്യോഽപി സുഷ്വാപ സമാമന്ത്ര്യ ദ്വിജോത്തമാൻ.. 6.220.50 ..

തേന സംകഥ്യമാനം ച രാത്രൗ തച്ച ശ്രുതം മയാ ..

അഹം ചാപി കരിഷ്യാമി പ്രാതഃ ശ്രാദ്ധമസംശയമ് .. 51 ..

നിഹത്യ ഖഡ്ഗമാദായ തസ്യ മാംസം സുപുഷ്കലമ് ..

തഥാ മധു സമാദായ കാലശാകം വിശേഷതഃ .. .. 52 ..

സ്വജാതീയേഭ്യ ആദായ തർപയിഷ്യാമി താൻപിതൄൻ .. 53 ..

ഏവം നിശ്ചിത്യ മനസാ പ്രസുപ്തോഽഹം ദ്വിജോത്തമാഃ ..

തതഃ പ്രഭാതേ വിമലേ പ്രോദ്ഗതേ രവിമണ്ഡലേ ..54..

മധുജാലാനി ഭൂരീണി ഗൃഹീതാനി മയാ തതഃ ..

കാലശാകം തഥാ ലബ്ധം സ്വേച്ഛയാ ദ്വിജസത്തമാഃ ..55..

തതഃ സർവം സമാദായ ശ്രപിതം തത്ക്ഷണാന്മയാ ..

സ്നാത്വാ ച നിജവർഗാണാം പിതൄനുദ്ദിശ്യ ചാത്മനഃ ..

പ്രദത്തം ലുബ്ധകാനാം ച ഭക്തിപൂർവം ദ്വിജോത്തമാഃ .. 56 ..

ഏവം മയാ പുരാ ദത്തം പിതൃ നുദ്ദിശ്യ താന്നിജാൻ ..

നാന്യത്കിംചിന്മയാ ദത്തം കദാചിത്കസ്യചിദ്വിജാഃ .. 57 ..

തതഃ കാലേന മഹതാ മൃത്യും പ്രാപ്തോഽസ്മ്യഹം ദ്വിജാഃ ..

തദ്ദാനസ്യ പ്രഭാവേന പാർഥിവീം യോനിമാശ്രിതഃ .. 58 ..

ഏവം ജാതിസ്മരത്വം ച സഞ്ജാതം മേ ദ്വിജോത്തമാഃ ..

തേ ച മേ തർപിതാസ്തേന ഖഡ്ഗമാംസേന മാക്ഷികൈഃ ..59 ..

സംപ്രാപ്താഃ പരമാം പ്രീതിം തതോ ദ്വാശവാർഷികീമ് ..

ഏതസ്മാത്കാരണാച്ഛ്രാദ്ധം പ്രകരോമി ദ്വിജോത്തമാഃ .. 6.220.60 ..

ഖഡ്ഗമാംസേന മധുനാ കാലശാകേന ഭൂരിശഃ ..

വിധിഹീനം ദ്വിജൈർഹീനം തിലദർഭൈർവിവർജിതമ് .. 61 ..

മയാ തദ്വിഹിതം ശ്രാദ്ധം തസ്യൈതത്ഫലമാഗതമ് ..

സാംപ്രതം വിധിനാ സമ്യഗ്ബ്രാഹ്മണൈർവേദപാരഗൈഃ .. 62 ..

ഉപവിഷ്ടൈഃ കരോമ്യേവ യച്ഛ്രാദ്ധം ശ്രദ്ധയാന്വിതഃ ..

ദർഭൈസ്തിലൈഃ സമോപേതം മന്ത്രവച്ച ദ്വിജോത്തമാഃ .. 63 ..

നോ ജാനാമി ഫലം കിം വാ സാംപ്രതം ച ഭവിഷ്യതി ..

തസ്മാദേവം പരിജ്ഞായ യൂയം ചൈവ ദ്വിജോത്തമാഃ .. 64 ..

സംതർപയധ്വം ച പിതൄന്നിജാൻഗജദിനേ സ്ഥിതേ ..

ഛായായാം ചൈവ ജാതായാം കുഞ്ജരസ്യ ദ്വിജോത്തമാഃ ..65..

യേന സംജായതേ തൃപ്തിഃ പിതൄണാം ദ്വാദശാബ്ദികീ ..

യുഷ്മാകം ച ഗതിഃ ശ്രേഷ്ഠാ യഥാ ജാതാ മമാധുനാ .. 66 ..

.. ഭർതൃയജ്ഞ ഉവാച .. ..

തസ്യ തദ്വചനം ശ്രുത്വാ സർവേ തേ ബ്രാഹ്മണോത്തമാഃ ..

സംതുഷ്ടാഃ സാധുവാദാംശ്ച ദദുസ്തസ്യ മഹീപതേഃ .. 67 ..

തതഃപ്രഭൃതി ചക്രുസ്തേ ശ്രാദ്ധാനി ദ്വിജസത്തമാഃ ..

ത്രയോദശ്യാം നഭസ്യസ്യ കൃഷ്ണായാം ഭക്തിതത്പരാഃ .. 68 ..

മധുനാ കാലശാകേന ഖഡ്ഗമാംസേന തർപിതാഃ ..

പ്രാപ്നുവംതി പരാം സിദ്ധിം വിമാനവരമാസ്ഥിതാഃ .. 69 ..

സ്പർധംതേ സഹിതാ ദൈവൈഃ പിതരശ്ച വിശേഷതഃ ..

വംശജേന പ്രദത്തസ്യ പ്രഭാവാത്സുരസത്തമാഃ .. 6.220.70 ..

ശ്രാദ്ധാർഥം സംപരിജ്ഞായ മന്ത്രം ചക്രുഃ പരസ്പരമ് ..

ആദിത്യാ വസവോ രുദ്രാ നാസത്യാവപി പാർഥിവ .. 71 ..

യഥാ ന ഭവതി ശ്രാദ്ധം തസ്മിന്നഹനി ഭൂതലേ ..

യത്പ്രഭാവാദ്വയം സർവേ മാനുഷൈഃ ശ്രാദ്ധമാശ്രിതൈഃ ..

ന യാമോ്ഽഭിഭവസ്ഥാനം തസ്മാച്ഛപ്സ്യാമഹേ ച താൻ .. 72 .1

അദ്യപ്രഭൃതി യഃ ശ്രാദ്ധം ത്രയോദശ്യാം കരിഷ്യതി ..

കന്യാസംസ്ഥേ സഹസ്രാംശൗ തസ്യ സ്യാദ്വംശസംക്ഷയഃ ..73..

ഇതി ശാപേന ദേവാനാം നിർദഗ്ധേയം മഹാതിഥിഃ .. 74 ..

തതഃപ്രഭൃതി നൈതസ്യാ ക്രിയതേ ശ്രാദ്ധമുത്തമമ് ..

യഃ പ്രമാദേന കുരുതേ തസ്യ സ്യാദ്വംശ സംക്ഷയഃ .. 76 ..

യേന ഭീതാ ന കുർവംതി ച്ഛായായാം കുഞ്ജരസ്യ ച ..

വിശേഷേണ ഗജച്ഛായേ തത്ര പിണ്ഡോ്ഽയമാഹൃതഃ .. 73 ..

ഇതി ശ്രീസ്കാന്ദേ മഹാപുരാണ ഏകാശീതിസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം ഷഷ്ഠേ നാഗരഖണ്ഡേ ഹാടകേശ്വരക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യേ ശ്രാദ്ധകല്പേ ഗജച്ഛായാമാഹാത്മ്യവർണനംനാമ വിംശത്യുത്തരദ്വിശത തമോ്ഽധ്യായഃ .. 220 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ_6_(നാഗരഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ_220&oldid=67440"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്